

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

zbija vsak četrtrek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 8 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki "Katoliškega tiskovnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta števil. 5 — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo Koroška cesta števil. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrtne za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. Nezaprte reklamacije so poštnine proste.

Politični shodi.

Dan 9. sept. t. l. je bil na Spod. Štajerskem dan političnih shodov. Vsi naši državni poslanci so pobiteli pred svoje volilce, vrhatega se še je vršil tudi politični shod v Slov. Bistrici. O shodu v Spahiji, na katerem sta govorila državni poslanci dr. Ploj in deželni poslanec dr. Jurtela, žal, nismo dobili nobenega poročila do sklepa lista. O ostalih shodih poročamo v naslednjem.

Politični shod v Šmartnem pri Slovenjgradcu dne 9. sept. 1906.

Naslednik političnega društva g. Franc Pečnik, župnik iz Podgorja, pozdravi navzoče, na kar se izvoli soglasno za predsednika shoda g. Franc Pečnik in za zapisnikarja g. Jakob Vrečko iz Slovenjgradca. Predsednik pozdravi navzočega drž. poslanca g. Robiča in mu da besedo.

Državni poslanec govori obširno o kmetijskem stanu, dokazuje, da je kmetijstvu dosedanje postavo-dajalstvo skrajno krivično, da nimamo nikakoršnih kmetijskih šol, da primanjkuje kmetijstvu delavnih moči in da težijo kmetijski stan visoki državni davki.

Nato govori o političnem položaju in omenja, da se bo že v kratkem času videlo, li postane volilna prenova zakon ali pa da pade ministristvo (medklici: naj le pade).

Nadalje prizna, da je bilo v volilnem odseku storjenih več napak od naših poslancev in zatrjuje, da bo on po svoji moči delal z vsemi sredstvi nato, da se popravijo Slovencem storjene krivice. Med drugim poslanec tudi omenja uzorno delovanje nemškega poslanca Hagenhoferja. Omenja tudi, da so izvršni kmečki poslanci, a predvsem jim je treba izobrazbe.

Na predlog g. učitelja Martin Runovec se sprejme soglasno pozneje navedena resolucija.

Potem predlaga poselnik Fischer, da se

poslanec dr. Korošec radi govora na III. kat. shodu izrazi zabvala.

Temu ugovarja g. Martin Runovec, češ, da niso navzoči o govoru poučeni in da stvar ne spada k današnjemu zborovanju.

Na željo g. kaplana Berka se dotični članek (iz "Slovenca") končno prečita in vzame v znanje.

Med drugim so vprašali tudi gospoda poslanca: g. Vrečko v zadevi postajališča v Šmartnem in o društvenih prostorih nemške šole v Slovenjgradcu, kakor tudi v zadevi zavarovalnic za onemogle kmečke posele, in g. Kristan v zadevi lovskega zakona. Gospod poslanec obljubi, da bo glede sproženih stvari po svoji moči posredoval. Ker se nikdo drugi ni oglasil k besedi, zaključil predsednik zborovanje, se zabvali gospodu poslancu za njegov današnji trud in konča svoj govor s trikratnim "živijo" na nj. veličanstvo presvitlega vladarja.

Storili so se naslednji sklepi:

1. Izjavimo, da smo za občno, tajno, neposredno in enako volilno pravico, kojoj podlaga naj bo edino le število prebivalstva.

2. Izjavimo simpatijo do sosedov koroških Slovencev ob njihovi težavi in neustrašni bojni zoper krivice, koje jim prizadevajo v volilnem odseku sprejeti načrt volilne spremembe ter pričakujemo od vseh slovenskih poslancev, da popravijo koroškim Slovencem storjene krivice.

3. Protestujemo (ugovarjamo) odločno proti temu, da bi se v našem okraju gorske vasi priklopile mestnemu mandatu, med tem ko so se poprej z mestni v volilno skupino združeni slovenski trgi iz iste izbacili.

4. Pozivljamo slovenske poslance, da poskušajo popraviti nam obmejnim Slovencem storjene krivice, za slučaj pa, da se zahtevani popravki ne bi dali doseči, naj store vse, da predloženi načrt ne bo postal zakon.

5. Shod odločno protestuje, da bi se le z $\frac{2}{3}$ večino spremenila volilna pravica, ampak naj zadošča navadna večina.

Politični shod pri Sv. Antonu v Slov. gor.

se je vršil ob jako veliki udeležbi v nedeljo, dne 9. sept. Poleg domačinov so došli možje od Sv. Jurija ob Ščavnici, od Sv. Andraža, Sv. Trojice, Sv. Benedikta in od Negove. Shod pod milim nebom pred A'tovo gostilno otvori predsednik lenarškega kat. političnega društva, kmet Zups. Prvi poroča dr. Korošec. Razloži najprej volilno preosnovno, katera se sicer žalibog ne vpelje v resnici enake volilne pravice, vendar po njej Slovani mnogo pridobimo. Velika krivica, ki se godi Štajercem in Korošcem, se mora popraviti. Po novem zakonu o vojaški taksi bodo ta davek plačevali še le tisti, ki imajo 1200 K dohodnine, kar je velika olajšava za ljudstvo. Novi obrtni zakon bo rešil propada malega obrtnika in dvignil razvoj obrti sploh. Nato razvije gospod poslanec svoj program, po katerem boče delati za slovenskega kmeta. Govoru je sledilo burno odobravanje. Deželni poslanec Roškar poroča o koristnih predlogih slov. poslancev glede zavarovanja živine in proti toči, za starost, glede uravnave Peanice, glede lovske postave. Od 17 slovenskih predlogov so bili le trije sprejeti. V Gradcu nimajo smisla za kmeta. Proračun znaša za letos 26 milijonov, toda kako malo dobimo Slovenci od tega. Poslušajmo se brezobzernih posojil za ameriškanske nassade, pa tudi davčnih olajšav. Če vinograd nič več ne nese, ni treba več davka plačevati, zato se oglasite pri davkarji, da se davek odpiše. Poslužujmo se tudi podpor, zlasti, ki jih deli kmetijska družba. Na to obširno razloži zadevo antonjevske okrajne ceste, kateri koraki so se že storili, kako se pride do ceste in kaj je še treba storiti. Deputacijo v Gradec obljubi poslanec voditi sam. Okrajni zastop bo vse storil, da dobe Antonjevčani cesto. Vsi navzoči so z velikim zanimanjem sledili govoru, zlasti pojasnilom glede ceste in so svojo zadovoljnost pokazali z vsestranskim odobravanjem.

Jurančič povdarja veliko važnost strokovne izobrazbe za slovenskega kmeta. Gomilšek pri-

LISTEK.

Učiteljeva pisma starišem.

Piše Anton Kosi.

Prvo pismo.

Kaj vse opazi učitelj na šolskih novincih.

Šolski zakon zahteva, da morajo otroci po dovršenem šestem letu v šolo hoditi, in da smejo krajni šolski sveti tudi onim otrokom, ki še niso popolnoma šest let stari, pa so telesno in duševno dovolj razviti, dovoliti predčasni vstop v šolo. Telesno ali duševno premalo razvitih ali pa pobabljenih otrok pa šola tudi po dovršenem šestem letu ne more sprejeti v odgojo in pouk; taki otroci ostanejo ali doma pri stariših ali se pa morajo spraviti v posamezne zavode.

V tem pismu se bomo bavili le z normalno (pravilno) razvitimi otroki in podali na podlagi večletnih izkušenj to, kar opazi učitelj 1. razreda v prvih dneh šolskega leta na novincih.

Pred vsem nam je izjaviti, da najde učitelj med mnogimi otroki začetniki, zlasti na deželi, malo takih, ki bi bili v resnici sposobni za nauk; največ jih je telesno in duševno ali čisto tudi v obeh ozirih tako zanemarnjenih, da se je treba učitelju tedne in tedne trdniti, predno je spravi na ono stopnjo, kjer morejo potem otroci z uspehom slediti pouku. "Oho", mi poreče tu ta ali oni, "ti pritiravaš, tako hudo ne more biti. Sicer pa: saj si ti učitelj za to v šoli, da si otroke ravnaš in po svoje obrneš." "To je vse res", pravim jaz, "toda, ako

so otroci duševno tako zelo zanemarnjeni, kako more potem učitelj z njimi v šoli tako napredovati, kakor bi rad in kakor bi si to gotovo želeli tudi stariši." Na to bi mi zopet lahko odvrnil kedo morda z besedami onega kmeta, ki mi je pisal, ko sem pred tedni objavil v "Slovenskem Gospodarju" svoje misli o šolskih počitnicah, med drugim te-le besede: "Pišete v 'Gospodarju', da otrokom teče znoj polici, pa mi kmeti Vam povemo, da Vam je toliko za otroke ko nam za lanski sneg". Temu človeku, ki je podpisal pismo z "Več kmetof z drafškega polja" ter ga potem oddal v Makolah, ne zamerim, ker sem do dobra prepričan, da večina slov. starišev ne misli tako slabo o učiteljevem delovanju in njegovi skrbi za mladino. Kolikokrat se slišijo iz naš starišev besede: "Res čudež je, da se otroci v takih razmerah še toliko nauče, in kako neki je more učitelj strahoviti, jaz imam samo štiri, pa mi hočejo včasih vse izpreobrniti, kako težko še le učitelj brada, ki jih ima 70-80 in včasih še več itd."

Res je križ z otroki, zato pa je dolžnost starišev, da nam kolikor mogoče pomagajo in že v predšolski dobi delajo za šolo.

Kaj torej opazimo učitelji na otrokih, ki je dobimo na novo v šolo?

1. V šolo dobimo otroke, ki še niti prav govoriti ne znajo, t. j. v toliki meri, kakor se more to od šestletnega otroka zahtevati. Glasovi mnogih otrok so nekako blebetanje, zakaj niti stariši, niti kedo drugi ni pazil na otrokovo izgovarjanje in mu popravljal s počasnim pravilnim govorjenjem njegove napake. Z otrokom se govori

v otroškem narečju le do neke določene dobe, potem ne več, in ko prestopi otrok prvokrat šolski prag, mora znati besede (svede najnava dnejsje, ker njegovo duševno obzorje je spočetka še zelo majhno!) izgovarjati tako, kakor je izgovarjajo odrasli ljudje. Težko je otroku pri srcu, ako ga součenci zasmehujejo zavoljo njegove čudne govornice, in tega vselej tudi učitelj ne more zabraniti.

2. Večina otrok, zlasti pa dečkov, kaže glede oblačenja in slačenja premajhno samostojnost; tudi na telesne potrebe premalo pazijo. Nekateri otroci začetijo potrebo, iti "na stran" še le v zadnjem trenutku, in predno se spravijo iz klopi, se je nesreča čisto že zgodila; drugi so zopet tako nepraktično (neprimerno) oblečeni ali tako ravnanji, da se brez tuje pomoči ne morejo sleči. Kolikokrat se prijoka kak novinec iz stranišča k učitelju, tožeč: "Hlače si ne morem odpeti." Učitelj pomaga, a se kmalu prepriča, da je za sedaj že — prepozno. Pošlje ga domov. In doma? Dobe se stariši, ki zvalijo krivdo na učitelja, češ: "O pravem času ga ni pustil na stran." Takih starišev je sicer malo, a verjem sem, da je tudi oni oče med ujimi, ki mi je pisal, da je nam učiteljem za otroke toliko, ko za lanski sneg.

3. Mnogo otrok pride tudi zunanje, t. j. glede obleke in snage zelo zanemarnjenih v šolo. Umivanja, česanja itd. ne poznajo. Razmršeni, kuštravi lasje, umazane roke in obraz, nesnažna in raztrgana obleka kaj slabo pristojata mladim ljudem. In ako pošlje učitelj takega otroka po večkratnem brezuspešnem opominjanju domov,

poročja zbranim. Naj vsepovsod branijo vero in katoliško prepričanje, krščansko šolo in krščanski zakon, ker vera je temelj časnemu blagostanju in večni sreči. Povsod kažimo, da smo zavedni Slovenci, v govoru, v napisih, pri tradicijah. Brigajmo se za gospodarski napredek. Antonjevcani si morajo ustanoviti svojo Raiffeisenovo posojilnico in se naj pridružijo benediški kmetijski podružnici, naj dajo svoje fante v večjem številu v razne deželne šole.

Jurančič priporoča, naj se pri šolskih počitnicah povsod ozira na kmeta in antonjevčasta česta naj se kmalu izvrši. Dr. Korošec omeni, da je treba uplivati na deželni šolski svet, da se otroci, ki v jeseni izostanejo iz šole radi dela, ne kaznujejo. Poslanec Roškar pripomni: Ljubiški okrajni zastopnik in okrajni šolski svet, v katerem vladajo slovenski kmetje, bo vedno stal odločno na kmečki strani. Jurančič graja deželni odbor, da daje slabe tite kmetom, kar potrjuje poslanec Roškar, ki priporoča, naj si odslej vsak pred pričami, ako bo prejel slabe tite, da to potrditi, poslanci bodo že storiili svojo dolžnost.

Gomilšek prebere resolucije, kakor so bile sprejete na shodu pri Sv. Juriju v Slov. gor. Vse so bile sprejete soglasno, posebno odobravana je bila zaupnica obema poslanecema. Resolucijo glede takojšnje ustanovitve kmetijske šole pri Sv. Juriju ob juž. žel. in glede zimske kmetijske šole v Slov. gor., sprejeta na obeh shodih, pošlje po zborovem sklepu politično društvo deželnemu odboru v Gradec, da ta popušči svoje delo. Jurančič še predlaga sledečo resolucijo: Shod najodločno protestuje proti svobodni šoli in ločitvi zakona. Mi hočemo krščansko šolo pa tudi krščansko družino! Seveda je bila soglasno sprejeta.

Shod je trajal poltretje ure, vsi zborovalci so vstrajali do konca, dasi je močno dežilo. Predsednik Zupe iskreno zahvali poslance za poročilo in zbrane za veliko udeležbo in skleno zbor s trikratnimi življenji na papeža in cesarja.

Antonjevcani! Olikovali ste se pri zadnjih volitvah po veliki udeležbi. Od 100 Bračkovih glasov jih je letos ostalo le 24. Odlikovali ste se tudi na tem shodu z velikim zanimanjem za poslance, za govore, za svoj napredek. V tem smislu naprej! Živeli!

Katoliško politično društvo na Rečici

je zborovalo dne 9. sept. pri Sv. Frančišku v Sav. dolini. Vkljub neugodnemu vremenu je bila udeležba zelo številna; zlasti kmetje so došli v nepričakovano velikem številu in tako pokazali, da niso zaspani, temveč, da se tudi zanimajo za politiko in da so pripravljene se povsod potegovati za svoje svete pravice in braniti svoje koristi. Državni poslanec gosp. dr. Voušek je v kratkem, poljudnem govoru govoril o gospodarskem vprašanju in o volilni prenosni. Pokazal je zborovalcem pomaukljaje, ki ravno kmeta občutno tiščijo in jim tudi pokazal

je zamera gotova. Včasih se izgovarjajo stariši rekoč: „Mi nismo gospodski, zato si ne moremo otrok tako „nobel“ oblačiti.“ Na to jaz: Obleka res ne mere biti vedno cela, a zakrpa se lahko, voda pa je, hvala Bogu, povsod dovolj po ceni. Sicer pa sem se pri svoji večletni praksi uveril, da navadno revni ljudje, ki se imajo boriti z „življenjsko silo“, svoje otroke snažno in čedno oblačijo, dočim se nabaja med nekobko bolj premožnimi čisto mnogo umazancev po obleki in telesu.

Dolžnost učiteljeva je, da navaja otroke v šoli pri vsaki priliki k snagi in rednosti, in če kje, potrebuje tukaj v polni meri pomoči starišev. So kraji, oziroma šole, v katere je veselje stopiti, zakaj v njih sedé sami snažni, čedno oblečeni otroci, medtem ko najdeš drugod ravno nasprotno od tega. (K prvomemovanim šolam spada, hvala Bogu, tudi čna, na koji deluje pisec teh vrstic. Šolski nadzornik, kojega sodba je v tem oziru gotovo najbolj merodajna — saj si ogleda povodom nadzorovanja toliko raznovrstnih šol — mi je povsod inšpekcije to že večkrat priznal. Kajpada gre zasluga v tem oziru v prvi vrsti starišem, in še le potem učiteljem!)

4. V šolo dobimo tudi mnogo surovih. robotih, divjih in trmoglavih otrok. V tem oziru zadene krivda one stariše, ki otrok niso vadili dostojnosti ter so se v občevanju pralževali sami surovih, robotih izrazov. „Kaj pa oče delajo?“ vprašam nekoč v I. razredu učenčka v prvi klopi sedečega. „Pijan je zopet, ta prasica grda“ mi odvrne deček. Govoril bi še dalje, že je prišel tudi oekaj o materi, a sem preprečil — imel sem dovolj. Cenj. bralec bode pač lahko nganil, kakšno odgojo je užival ta otrok doma ter z njim vsi njegovi bratci in sestrice.

Da je tudi s trmoglavimi in svojeglavnimi otroki

kje in kako je proti temu iskati pomoči. Glede gospodarskega vprašanja je povdarjal posebno ugodno priliko obnovitve pogodbe z Ogrsko, ob koji se mora z vsjo odločnostjo nastopiti v prilog udobnostij domaćih obrtnikov in kmetov. Na drugi strani pa je kazal veliki pomen stanovske izobrazbe, katere nam ravno manjka. Treba torej delovati, da dobimo obrtnijske in kmetijske šole, da se tako tudi kmetu da prilika stanovske strokovne izobrazbe. Pri obravnavanju volilne prenosne je nakratko omenil „velike dušnega“ naklepa Gantschevega, uvesti splošno in enako volilno pravico. Izazto in ostro je očrtal krivice, ki so se proti temu naklepu godile osobito nam Slovencem. Naznačil je nazadnje tudi gospod. poslanec, kako stališče hoče on zavzeti nasproti volilni prenosni. Hoče namreč z vsimi silami delati na to, da se uvede res splošna in enaka volilna pravica; v slučaju pa, da bi se to ne dalo izvesti, pa hoče odločno nastopiti proti tej volilni prenosni. Ko je končal gospod. drž. poslanec svoj govor, nastopili so na poziv začasnega gospoda predsednika veleč. g. župnika trga Ljubno tudi še predstojniki občina Ljubno, Rečca in Smartno, ki so stavili na gospoda drž. poslance razne prošnje, da on posreduje, da se odpomore raznim nedostatom glede obiskavanja šole in glede bišnega davka. Med buraimi živijo-klici na vse gg. govornike je gospod. načelnik zaključil zborovanje.

Političen shod v Slov. Bistrici.

Vs'ed strašne plohe, ki so se pridvila okoli 2. popoldne, ni bil shod tako mnogobrojno obiskan kakor se je pričakovalo, posebno kmetov od daleč je bilo jako malo. Shodu je predsedoval gospod Založnik. Prvi je govoril o volilni prenosni gosp. dr. Dimnik, nato pa g. dr. Brejč, odvjetnik iz Celovca, ki toži o krivicah, katere so zadele koroške Slovence glede volilne prenosne. Dr. Dimnik predlaga resolucije, ki so, izvzemši enega dodatka, iste, kakor jih je sklenil zaupni shod v Mariboru in katere so bile tudi sprejete. Za kmete posebno zanimiva je bila zadnja točka o ljudski šoli in o šolskih počitnicah. O tem je poročal č. g. Medved iz Laporja. Priznava, ki mu je donelo med govorom, je pričalo, kako iz srea govori kmetom. Vsak si še hoče dandanes lastiti pravico pri šoli, samo tisti, ki je sledeje, ima najmanj pravice. Kmet naj zahteva od ljudske šole, da se ozira na njegov stan, da podaja vsaj zadnja leta najvažnejše o kmetijstvu in gospodarstvu, da se ne odpravi iz šole krščanski nauk, kakor zahtevajo brezbožneži, ki so si ustanovili svoje društvo, da združeni tem uspešnejše delujejo proti krščanskemu nauku v šoli. Nato preide govornik na vprašanje o šolskih počitnicah. V uvodu poroča, kako je ministarstvo določilo dvamesečne počitnice in izrazilo željo, da bi bile ob istem času, kakor na srednji šoli, namreč po leti. Ta preložitev počitnic pa se naj zgodi samo s sporazumljenjem krajnih in okrajnih šolskih svetov.

zlasti sprva v šoli velik križ, si lahko vsakdo misli. Nekateri otroci so vajeni, ker so tako „odgojeni“, da mora v vseh rečih veljati le njihova; ako hoče torej učitelj pri takih otrokih doseči, da svojo voljo podredijo volji odgojiteljevi, ali da ubogajo, nastane čisto hul boj. V interesu šolskega delovaja in ostalih otrok mora seveda zmagati učitelj ne pa učence. D. godilo se je že, da je tak upornež učitelja grizel, praskal ali ga celo udaril. Vidite, dragi stariši, kako zelo obtežujete s svojo popustljivostjo doma učiteljevo delovanje v šoli, otroku pa življenje.

5. Da dobimo v šolo tudi lažnjivce in kradljivce, je znana resnica. Takih otrok stariši nikoli niso navajali, da bi govorili resnico, ali pa se starišem ni zdelo vredno, da bi se prepričali o istinitosti otrokovih besed. Da, dobe se stariši, ki so še celo ponosni na to, ako se njihov otrok iz kake s'ne zadeve po lažeh ali premetenih izgovorih „izmuzne“. Še več: čisto so tako neprevidni, da otroku izgovor polagajo še celo v usta. Kako je tukaj z resnicoljubnostjo? — Kar se tiče kradljivosti, stariši niso otroka poučili o pojmih „moje“ in „tvoje“. Otrok je kazal nagon do kraje, a oče in mati nista pri prvi priliki v otroku zatrla tega nagona. Merda sta ga v tem še celo podpirala!

V kako zadržano spravi otrok-kradljivec čisto zelo ugledne, spoštovane obitelji!

Tudi dobro odgojene, lepo pripravljene otroke nam privedejo stariši v šolo, a teh je, žal, le prav malo. Sreča so taki otroci za stariše, sreča za učitelja, ker z njimi lahko in z veseljem deluje in lepo napreduje. Vrbutega pa vplivajo taki otroci s svojimi lepimi vzgledi tudi izboljševalno na vse druge učence. — Kako je starišem ravnati, da bode dobila šola kolikor največ dobrih, vzgledno vzgojenih otrok, o tem prihodnjic!

Krajni šolski sveti so sicer glasovali vačinoma za jesen, toda okrajni šolski, ki so vačinoma v nemških, kmetom nasprotnih rokah, so se odklonili za poletje. Tako so se odločile počitnice po leti. Potem omenja, kako bi si naj kmetje pomagali. P. d. l. šanje počitnic se ne bo doslego, pač pa poldnevni pruk do vseh svetnikov. Upoštevati se mora volja tistega, ki šolo vzdržuje. G. nadučitelj Poljanec je zato, da je v mesta in na deželi drugačen čas za počitnice, nadučitelj Tomažič pa pravi, da naj bo tudi na deželi razloček, tako med goratimi in ravnimi kraji. Govorili so še kmetje Pivec, Uršič, Pohore in Kotnik proti poletnim počitnicam. G. župnik Medved predlaga sledeče resolucije, ki so bile enoglasno sprejete: Kmetje zahtevajo na ljudski šoli: 1. slovenski pouk, 2. pouk o kmetijstvu in gospodarstvu zadaja leta, 3. protestirajo proti prosti šoli, 4. ugovarjajo proti s. dajnim počitnicam in zahtevajo, da se šolske oblasti ozirajo na težnje kmetov. G. Ašič predlaga resolucijo zaradi ustanovitve slov. kmet. šole, ki je bila tudi sprejeta. H koncu še g. Založnik govori o polit. mlačnosti kmečkega prebivalstva in zaključil shod.

Razne novice.

* Iz davčne službe. Davkarski praktikant R. Ramšak in L. Kline sta imenovana za provizorična davčna pristava.

* Spremembe v naši slovenski frančiškanski provinciji. Premeščeni, oziroma nameščeni so: V Ljubljano: p. Evgen Stanet, p. Albert Pirc, p. Eferm Feinig; na Sv. goro: p. Adalbert Fieré, p. Oto Kocijan; v Novo mesto p. Severin Fabiani; v Kamnik p. Blaž Farčnik; v Pazin: p. Alfonz Furlan, p. Frančišek Ambrož, p. Dominik Nabernik; v Brežce p. Teofil Zajec; na Brezje: p. Adolf Čadež; v Nazaret: p. Salezij Vodošek kot gvardijan in upravitelj fare; gvardijana sta še postala: v Kamniku p. Matevž Vidmar, v Novem mestu p. Viljem Vindišar. Trije mladi patri se vrnejo na vseučilišče nadaljevati svoje že pričete študije: p. Alkantara Čertanec v Rim, p. Vincencij Kunstelj v Gradec, p. Guido Rant v Freiberg v Švici. — Slovenski dijaki, ki hočejo vatopiti v frančiškanski red in želijo ostati na Slovenskem, naj pošljejo svoje prošnje frančiškanskemu provincialatu v Ljubljani; tisti pa, ki željo iti v nemško provincijo in ostati na Nemškem, naj se obrnejo na frančiškanski provincialat na Dunaju. Štirje slovenski frančiškanski samostani na Štajerskem: Maribor, Sv. Trojica v Slov. gor., Brežce in Marija Nazaret spadajo k slovenski provinciji s sedežem v Ljubljani; Gradec pa in vsi drugi nemški samostani pripadajo nemški dunajski provinciji. Toliko slovenskim mladeničem v pojasnilo.

* Vojaško oskrbovališče v Mariboru rabi od 1. sept. t. l. naprej 1000 q sena, 600 q slame za steljo, 100 q slame za postelje, od 1. oktobra t. l. naprej pa 2500 q rži in 6000 q ovs. Pojasnila daje oskrbovališče ustmeno ali pa pismeno. Kmete opozarjamo, da ponudijo svoje pridelke v kakoršni koli množini.

* Oddaja drevesc, jabolk in brusnk iz deželne sadjarske šole v Gleisdorfu pri Gradcu se vrši v jesen t. l. in spomladi 1907. Oddalo se bo 53.200 drevesc. Prihodnjic priobčimo med inserati tozadevni razglas dež. odbora. Prošnje do konca oktobra 1906.

* Olajšave zemljiškega davka za ameriške nove nasade in za okužene stare vinograde. Deželni odbor štajerski je sporazumno s c. kr. finančnim deželnim ravnateljstvom štajerskim izdal razglas, zadevajoč d. sego olajšav zemljiškega davka za ameriške nove nasade in za okužene stare vinograde. Ta razglas so dobili vsi občinski uradi, ki ga naj čim najbolj mogoče razglasijo. — Za brezobrestna posojila se morajo vlagati prošnje vsako leto mesca prosinca.

* Cesar Franc Jožef I. ustanova za posle. Bliža se čas, ko se bode delil prosti vmesni dohodek (interkalar) cesar Franc Jožef I. ustanove štajerske hranilnice v Gradcu na take posle ali druge zasebne uslužbenca, ki so ubožni, nezmožni prislužiti si kaj in ki dokažejo dolgoletno, zvesto službovanje v eni in isti službi. Upravičeni prosilci predlože naj svoje nekolekovane prošnje do 30. sept. t. l. okrajnemu glavarstvu. Po tem roku vložene prošnje zavrnile se bodo kot zakasnele. Prošnjam je priložiti poselsko (družinsko) kazižico oziroma spričevala o v prošnji navedeni skupni službeni dobi, z zdravniškim spričevalom in spričevalom o nrvnosti. Nezaodstno opremljene prošnje se bodo vrnile. Občinski predstojniki naj prosilce vsostarsko podpirajo pri spisovanju prošenj. Ker so dohodki navedene ustanove, ki so na razpolago, omejeni in